

P R A C A

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY:

Mies. 7.50, kwartał 22.50, roczn. 90.00.
Za dostarczenie do domu lub przesyłkę pocztową miesięcznie mk. 1.50.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje od g. 6 do 7 wieczorem.

Rekopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 2.50, w tekście mk. 3.00, po tekście reklamy mk. 2.00, nekrologi mk. 1.50, zwycięskie 90 fen za wiersz petliowy jednolatomowy.
Ogłoszenia drobne 15 fen. za wyraz, najmniej mk. 1.50
Ogłoszenia nadające po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Cena numeru pojedynczego 45 fen.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

pod dyrekcją Fr. Rytkiewskiego.

0000000000000000000000000000000000

Czwartek 26 b. m. Występ Ludwika SOLSKIEGO

Judasz z Kariothu

Dramat w 5 aktach K. H. Rostworowskiego.

Piątek 27 Występ L. Solskiego

„PONAD SIŁY“

Premiera! Sztuka Bierusowa.

Teatr Robotniczy

„Polska Sztuka“

Osgielziana 63.

Dnia 29 lutego 1920 r. o godz. 3 po poł., dana będzie ZAGRODA SOBKOVA

Melodramat w 5 aktach Edw. Błotnickiego.

Podczas atrakcji przygrywa orkiestra. — Szczegóły w programach.

Teatr Robotniczy

„Polska Sztuka“

Cegielniana 63.

„NOWOSCI“
Piotrkowska róg Główną.

Dziś i dni następnych!
TYRAN WSCHODU

Sensacyjny dramat w 7 częściach. Rzecz dzieje się w pałacach dzikiej pustyni.

Szczegóły w programach.

CENY MIEJSC:

Kupon do loty	mk. 8.—
1 miejsce	„ 6.50
2 miejsce	„ 5.75
3 miejsce	„ 3.80
Balkon	„ 4.50
Dla uczniów i żołnierzy	
1 miejsce	mk. 5.75
2 miejsce	„ 3.80
3 miejsce	„ 2.00
Balkon	„ 8.80

Warunki pokoju.

Projekt odpowiedzi rządu polskiego na sowieckie propozycje pokojowe, zaakceptowany w d. 24 b. m. przez sejmową komisję do spraw zagranicznych, stwierdza niezbicie dobrą wolę Polski w sprawie przyszłego ustalenia stosunków pokojowych pomiędzy Rosją a Polską.

Główne wytyczne projektowanej odpowiedzi dadzą się streścić w trzech punktach:

- 1) Polska domaga się ostatecznego unicestwienia dzieła rozbiorów, t. j. przyłączenia za terytorjalną podstawę rokowań — wschodnich granic Polski z przed r. 1772;
- 2) Wschodnie granice dzisiejszej Polski ustalone będą zgodnie z wolą kresowych narodów, które otrzymają całkowitą możliwość swobodnego wypowiedzenia się co do form swego bytu politycznego i
- 3) Traktat pokojowy musi otrzymać gwarancję w postaci zatwierdzenia go przez legalną reprezentację całego narodu rosyjskiego.

Te oto warunki pokoju, będące niedwuznacznym wyrazem celów i dążeń narodu polskiego w stosunku do t. zw. kwestii wschodniej, mają się stać jednocześnie kamieniem probierzym szczerości dotychczasowych oświadczeń rządu sowieckiego i prawdziwej gotowości jego do przerwania stanu wojny.

Pierwsza zasada projektowanej odpowiedzi nie wymaga szerszego omówienia. Wpływa ona ze sprawiedliwej tendencji do przekreślenia pozostałości rozbiorów i naprawienia krzywdy dziełowej, wyrządzonej Polsce na achylku

w XVIII przez drapieżnych sąsiadów. Drugi punkt odpowiedzi, który przyjęty będzie przez ogół polski z zupełnym uznaniem i przeświadczeniem o jego słuszności i celowości, stanowi wielki triumf przewidującej i dalekowzrocznej polityki Naczelnika Państwa, obejmującego szersze horyzonty polityczne już wtedy, gdy nie brakło jeszcze na prawicy w Polsce zwolenników koncepcji bezpośredniej granicy polsko-rosyjskiej. Trzecie i ostatnie żądanie Polski, wysunięte w preliminarjach pokojowych, będzie dla rządu bolszewickiego bodaj najtwardszym orzechem do zgryzienia. Polska jednak, stawiając żądanie gwarancji pokojowych, czyni tylko użytek z obowiązujących narodów cywilizowane zasad konstytucyjnych, wymagających, by każdy traktat zawierany z państwem zagranicznym był ratyfikowany, t. j. zatwierdzony przez parlament, czy inne ciało ustawodawcze i kontrolujące danego państwa.

Bez takiej gwarancji wszelkie umowy międzynarodowe stają się już nawet ale — jak chcą niektórzy — świstkiem papieru, lecz — bańką mydlaną, która pryska za lada podmuchem zmienionej koniunktury politycznej. Żądanie Polski nie jest bynajmniej wkroczeniem w wewnętrzne sprawy rosyjskie, jak tego dopatrywać zechcą się — być może — bolszewicy i ich miejscowi przyjaciele.

Polska — w pełnym poczuciu sprawiedliwości swego postępowania w stosunku do narodu rosyjskiego — musi się domagać, aby traktat pokojowy uznany był za prawomocny i obowiązujący

nie przez reprezentantów jednego tylko odłamu jednej klasy społecznej w Rosji, t. j. bolszewików, — lecz — by w kwestii wojny i pokoju wypowiedział się cały naród rosyjski przez usta legalnie wybranych przedstawicieli. Trudno chyba o bardziej rozumne, uczciwe i demokratyczne postawienie kwestii.

Zanim nastąpi ostateczne sprecyzowanie odpowiedzi polskiej w porozumieniu z rządami koalicyjnymi i przesłanie jej rządowi sowieckiemu, upływie niezawodnie jeszcze parę tygodni. Tymczasem — najszersze masy polskiego ludu pracującego powitają z zadowoleniem urzędowe oświadczenie czynników kierujących, z którego przebija wyraźna chęć do likwidacji wojny i zapewnienia Polsce pomyślniejszych warunków dla normalnego rozwoju wewnętrznego.

Być może, że komunikat urzędowy uspokoi też nieuzasadnione, a w zbyt krzykliwy sposób wyrażone obawy niektórych żywiołów socjalistycznych, które — wyważając drzwi otwarte — w sposób niepomowiany usiłują przeczyć rządowi polski w kierunku pokoju, którego przecieć w Polsce wszyscy — od Naczelnika Państwa do ostatniego wyrobnika — jednako pragną.

B. D.

Poseł Michalak o podwyżce dla wojskowych.

(Mowa posła Michalaka w Sejmie).

Na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dn. 20 b. m. poseł Michalak z Łodzi wygłosił cenne przemówienie o

podwyżkach dla wojskowych, domagając się specjalnie podwyżek dla szeregowych. Mowa posła Michalaka brzmiała w streszczeniu jak następuje:

Armia nasza, o której pan poseł Małyško mówił, że wykapała się w fałdach snych Bałtyku, oparła się o brzo gi Berezyny, armia nasza nie składa się z samych oficerów ale składa się również z setek tysięcy szarej masy żołnierskiej.

Jednakże projekt ustawy o podwyżkach nie zabezpiecza w dostatecznej mierze szarej masy żołnierskiej. Oficerom i podoficerom zawodowym podwyższano pensję o 100 proc., natomiast podoficerom i żołnierzom zwyczajnym podwyższano pensję faktycznie tylko o 33 proc., albowiem szeregowiec bierze dotychczas 1.50 dziennie a z obecnym dodatkiem, jaki proponuje ustawa, będzie miał zaledwie 2 marki.

Proszę sobie wyobrazić, co ten szeregowiec może sobie za te dwie mk. kupić. Powiadają niektórzy, że ponie waz wszystko dostaje od rządu, a więc życie, mundur, buty i bieliznę, więc nie już kupować nie potrzebuje. Ale przecież on musi sobie kupić i szcztokę do ubrania, bo musi ją mieć przepisowo, musi mieć nici, musi mieć igłę, a taka igła kosztuje dzisiaj pół marki, musi mieć pastę do butów i chyba mu te dwa czy pięć papierosów, które fasuje również nie wystarczą i czyż on może to wszystko kupić przy dzisiejszej szalonej drożynie ze 2 marki.

Otóż uważam, że niesprawiedliwością byłoby gdybyśmy wszystkim szaratom podwyższili pensję o 100 proc., a tym szarym żołnierzom naszym podwyższili zaledwie o 33 proc. bo tylko o dodatek sejmowy uchwalony w miesiącu czerwcu r. ub. To jest jedna sprawa a teraz druga.

Zgoda koalicji co do Rosji.

LONDYN, 25 lutego (PAT). Havas. Millstrand oświadczył wobec przedstawicieli prasy iż między sprzymierzeńcami panują zgodne zapatrywania co do rozwiązania problemu rosyjskiego.

Kwestja turecka.

PARYŻ, 25-go lutego. (PAT) Havas. „Le Petit Parisien” dowiaduje się, że kwestja turecka jest już bliska rozwiązania. Wyjątkiem stanowi jedynie sprawa ustalenia europejskiej granicy Turcji. Anglija stanowczo sprzeciwia się porozumieniu Tracji pod zwierzchnictwem Turcji.

Uspalczająca skutki wojny.

LONDYN, 25 lutego. (PAT) Havas. Jak donosi „Daily Telegraph” z Nowego Jorku, byli żołnierze amerykańscy, którzy brali udział w wielkiej wojnie, zawiązali Stowarzyszenie z zamiarem odgrywania bardziej widocznej roli w życiu kraju pod względem politycznym, społecznym i ekonomicznym.

Reforma militarna w Anglii.

LONDYN, 25 lutego. Reuter. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Gmin oświadczył rząd, że 31 marca nastąpi likwidacja

w Anglii wojennego systemu rekrutacji, zaś dnia 1 maja każdy żołnierz angielski będzie miał prawo do zwolnienia się z szeregów armji.

Wiadomości polityczne

(Telefonem od wł. korespondenta)

Pan Seyda podsekretarzem Stanu w Min. Spr. Zagranicz.

Posel Marjan Seyda w rozmowie z ministrem Palkiem wyraził gotowość przyjęcia teki podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych.

Przed plebiscytami.

Dzisiaj wyjeżdża do Opola (Górny Śląsk) generałny konsul Kęszycki i konsul Karsao-Siedlecki.

Przed przyjazdem marszałka Focha do stolicy.

Wobec spodziewanego przybycia do Warszawy marszałka Focha tworzą się w Warszawie komitety, który w porozumieniu z władzami wojskowymi i cywilnymi opracuje program ceremonji powitania doświadczonego gościa.

W sprawie prof. Askenazego.

Jak wiadomo, a-nat uniwersyte warszawskiego odrzucił ostatnio kandydaturę prof. Szymona Askenazego na profesora Uczelni warszawskiej.

Sprawę tę poruszyli na wczorajszym posiedzeniu Sejmowej komisji oświatowej posłowie Rataj, Smulikowski i Rudziński, wskazując na kompromitujący fakt, że tej miary uczony co Askenazy nie uzyskał aprobaty senatu na objęcie katedry. Minister oświaty, Łopuszański i szef sekcji Wrzosek wyjaśnili, że wobec autonomji senatu uniwersyteckiego—ministerjum nie przysługuje prawo ingerencji w tych kwestiach. Poseł Smulikowski (PPS) zapowiedział, że zainterpeluje w tej sprawie Sejm.

P. P. S. mać—jak zwykle.

Klub posłów P. P. S. na wczorajszym posiedzeniu plenarnym przyjął uchwałę, potępiającą tajność obrad 8-jmu komisji spraw zagranicznych. Uchwalono także protest przeciw fałszowaniu (?) prawdy w komunikacie oficjalnym, opracowanym przez posła Grabskiego i wręczcie polecił posłom z P. P. S., aby wywarli nacisk na rząd w kierunku natychmiasto-

wego ogłoszenia warunków pokojowych, które mają być przesłane rządowi sowie-
tów.

Warszawa

Strajk robotników portowych

Wczoraj w Warszawie w warsztatach portowych wybuchło powtórne bezrobocie. Jest obawa, że strajk ten rozszerzy się na Modlin i Puławę. Żądania robotników są natury ekonomicznej; ponadto żądają robotnicy przyjęcia z powrotem 125 pracowników zwolnionych niedawno.

Odpowiedzi Redakcji.

P. Bezet. „Z doby obecnej” omawia rzeczy już dziś niezbyt popularne; kwestja w nim poruszana—były już niejednokrotnie roztrząsane w „Pracy”. Nie zamieścimy.

Proletariusze polscy!

Piszcie do „Pracy” o swoich sprawach i bolączkach!!!

Redaktor naczelny

Stanisław Lenartowicz

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Zarząd Resursy Rzemieślniczej

zawiadamia p. p. członków, że w niedzielę dnia 29 lutego r. b. o godzinie 9 i pół przed południem odbędzie się

Ogólne Roczne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu,
3. Wybory członków Zarządu,
4. Wydanie plenipotencji Zarządowi w kwestji zaciągnięcia pożyczki państwowej dla udzielenia kredytu rzemieślnikom.

O punktualne i liczne przybycie uprasza się, gdyż stosownie do § 20 ustawy, zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość zebranych członków.

555-2

Ogłoszenie.

Zarząd sklepu spożywczego p. f.

Spółka Komandytowa

przy ul. Wodnej Nr. 24

zgodnie z uchwałą Ogólnego Zebrania współwłaścicieli, z dnia 12 maja 1912 roku, zawiadamiam niniejszem, że likwidacja Spółki odbędzie się w dniu 28 lutego 1920 r.

Majątek Spółki Komandytowej i wszelkie zobowiązania teje przejmują nowo-powstałe Stowarzyszenie spowyców

P. H. „Jedność”, ul. Wodnu 24.

534-1

Komisja Likwidacyjna.

OGŁOSZENIE.

Wobec nienadejścia spodziewanych transportów, odcinek Nr. 5 okresu 118-go upoważnia do nabycia zamiast pół funta

ćwierć funta fasoli lub grochu.

Magistrat

Komitet Rozdziału Ciepła i Mąki.

Łódź, dnia 25 lutego 1920 r.

Drukarnia Akcydensowa

ŁÓDŹ, PRZEJAZD 8. „PRACA” ŁÓDŹ, PRZEJAZD 8.

PRZYJMUJE OBSTALUNKI NA ROBOTY DRUKARSKIE n. p. RACHUNKI, BLANKIETY, CYRKULARZE, KWITARJUSZE, KLEPSYDRY, BILETY WIZYTOWE, AFISZE, PROGRAMY i t. p. DLA STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI ROBOTNICZYCH ZNACZNE USTĘPSTWO.

KUPIE

dom w śródmieściu lub przy linii kolejowej, nadający się na urządzenie mniejszych zakładów przemysłowych.

Może być częściowo zamieszkały. Oferty pod „K” w admin. „PRACA”. 518-8

Czy chcecie powiększyć naszą Ojczyznę?

Zdobyc dla niej drogę do morza?

Czy chcecie wyrwać z pod jarzma Krzyżaków i przyłączyć do Polski piękny kraj mazurski, mierzący 11,000 km.², wraz z jego pół miljonem polskiego ludu, z 18 miastami, 1300 wioskami i z 33000 rybnich jezior?

Złóżcie więc na ten cel w administracji naszego pisma, lub przedłóżcie do Mazurskiego Komitetu Plebiscytowego w Warszawie (ul. Czackiego 25).

choćby i markę.

Spełnijcie Wasz obowiązek wobec Ojczyzny!

Ogłoszenia drobne.

Antela Mirecka zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, St.-Zarowska 89. 534-3

Franciszka zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Niermińska 2. 519-3

Kosmasz zagubił kartę węglową, wydaną w okręgu, 535-1

Głano Szaja zagubił bilet odroczenia № 804, wydany w P. K. U. i sto mk. pieniędzy. Uprasza o oddanie w redakcji „Praca”. 527-3

Herbich Artur zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, Oderska 6. 527-3

Herszel Bolesław zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 528-3

Janek Apolonia zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Siedlecka 10. 508-3

Kozmala Bronisława zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Złotarska 44. 504-3

Ludwik Michał zagubił paszport niemiecki, wydany w Pabjanicach, dokumenta wojskowe i legitymacje zapomogową. 537-1

Milner Artur zagubił kartę węglową, wydaną w magistracie, Pańska 51. 529-3

Owczarski walec zagubił dowód tymczasowy osobisty, wydany w Pałacu Nowaka 30. 529-3

Olsztajn Sura Chęja zagubiła paszport tymczasowy polski, wydany w Łodzi ul. Składowa № 18. 529-3

Potrzebny chłopiec do posyłek do składni aptecznej Główna 52. 520-4

Renez Marjanna zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Dolna 12. 507-3

Sprzedam maszynę i tokarnię do drzewa. Długa 76 w rzek-blarza. 522-3

Sprzedam magiel w dobrym stanie. Wiadomość ul. Profesorska 3 u Płockiego. 528-3

Szyja Glanc zagubił bilet odroczenia № 884, wydany w P. K. U. i sto marek pieniędzy. Uprasza o oddanie w redakcji „Praca”. 524-3

Sprzedam urządzenie sklepowe po domu przystępnej, Miłska 34. „Owocarnia”. 524-3

Sokolowa Janina zagubiła kartę węglową, wydaną w okręgu. 532-1

Witkiewicz zagubił paszport rodzinny na 4-ro dzieci, Stry, Basza, Chaim Hersz i Ralma, wydany w Łodzi. 519-3

Zawadzka Chana zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Aleja 1-ro Maja 76. 509-3